

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 33/2017-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti H&H Partnership s. r. o., Zelená 6064/37, Banská Bystrica, zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Michalenkovou, Kuzmányho 5, Banská Bystrica, ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 226/2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti H&H Partnership s. r. o. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2016 doručená sťažnosť spoločnosti H&H Partnership s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 226/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je v postavení žalovaného účastníkom napadnutého konania, ktoré sa začalo 19. novembra 2012 podaním žaloby. Touto žalobou sa žalobca – spoločnosť [REDAKOVANÉ] domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku z 12. októbra 2012, ktorým mu bolo uložené zaplatiť sťažovateľke sumu 42 990 € s príslušenstvom, a zároveň požaduje odklad vykonateľnosti tohto rozhodcovského rozsudku. Okresný súd uznesením č. k. 27 Cb 226/2012-102 z 21. mája 2013 odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku z 12. októbra 2012. Sťažovateľka o tomto uznesení nemala vedomosť, pretože ho okresný súd doručoval na v tom čase *“neaktuálnu adresu“*. Z toho dôvodu sťažovateľka nepodala proti uzneseniu okresného súdu z 21. mája 2013 odvolanie, ktoré tak nadobudlo právoplatnosť. Na základe uznesenia, ktorým bol povolený odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, okresný súd uznesením č. k. 1 Er 877/2013-221 zo 7. júla 2013 povolil odklad exekúcie, ktorá bola vedená proti žalobcovi na základe rozhodcovského rozsudku. Proti tomuto uzneseniu už sťažovateľka odvolanie podala. O odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 22 CoE 271/2013 z 23. apríla 2014, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu zo 7. júla 2013.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti uvádza, že v priebehu konania na okresnom súde došlo k novelizácii zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, keď s účinnosťou od 1. januára 2015 došlo k výraznej zmene § 40 upravujúceho dôvody na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Žalobca uplatnil ako dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku porušenie zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania v zmysle § 40 ods. 1 písm. g) zákona o rozhodcovskom konaní. Uvedené ustanovenie však bolo po novelizácii zrušené, a preto sa z tohto dôvodu už nemožno domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku. Sťažovateľka reagovala na zmenu zákona o rozhodcovskom konaní podaním z 21. mája 2015, v ktorom navrhovala, aby súd napadnuté konanie zastavil a priznal jej náhradu trov konania. Na uvedené podanie okresný súd do podania sťažnosti vôbec nereagoval. Podľa sťažovateľky je súd nečinný a *„nijako nereaguje na významnú právnu skutočnosť akou bola novela ZRK ani na urgentnú žiadosť sťažovateľa z 21.5.2015 na zastavenie konania, lebo toto konanie bráni*

priebehu exekúcie a oprávneným nárokom sťažovateľa ako veriteľa na finančné uspokojenie jeho pohľadávky ktorú má voči dlžníkovi od roku 2008!“.

Sťažovateľka svoju sťažnosť odôvodňuje takto:

„Sťažovateľ vidí porušenie vyššie uvedených základných práv v jeho neprospech v nečinnosti Okresného súdu Bratislava I, sp.zn. 27Cb/226/2012, kde sa vedie od 19.11.2012 súdne konanie o zrušenie vyššie uvedeného rozhodcovského rozsudku a o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, pričom uvedený súd do dnešného dňa v merite veci nerozhodol, nevytýčil ani prvé súdne pojednávanie a samozrejme ani nevykonal žiadne dokazovanie, hoci mu v tom objektívne nič nebránilo, čím spôsobil neúmerne dlho trvajúci stav právnej neistoty a prerušenie exekučného konania (ktoré v texte ďalej presne označí) ktoré sa viedlo na návrh sťažovateľa H&H Partnership s.r.o. ako oprávneného v exekučnom konaní, ktorý sa nemôže reálne domôcť svojej finančnej pohľadávky od svojho dlžníka, povinného [REDAKOVANÉ] od roku 2008 nepretržite až do súčasnosti.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o sťažnosti nálezom, v ktorom vysloví, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka tiež požaduje, aby jej ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie v sume 15 000 € a náhradu trov konania. Ústavnému súdu bolo 19. októbra 2016 doručené podanie označené ako „Doplnenie ústavnej sťažnosti právnickej osoby H&H Partnership s. r. o. podanej dňa 18. februára 2016“, v ktorom sťažovateľka vzhľadom na pretrvávajúcu nečinnosť okresného súdu požaduje finančné zadost'učinenie už vo výške 25 000 €, ako aj náhradu trov konania za ďalší úkon právnej služby (zmienené podanie z 18. februára 2016).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva

k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 226/2012.

Ústavný súd preto preskúmal postup okresného súdu v napadnutom konaní. Pre účely objektívneho posúdenia postupu okresného súdu si ústavný súd vyžiadal vyjadrenie predsedu okresného súdu k sťažnosti, ako aj chronológiu vykonaných úkonov. Konanie začalo 19. novembra 2012 doručením žaloby v predmetnej veci, teda v čase podania sťažnosti ústavnému súdu trvalo tri roky a tri mesiace. V priebehu tohto obdobia vydal okresný súd uznesenie č. k. 27 Cb 226/2012-102 z 21. mája 2013, ktorým odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku až do právoplatného skončenia konania v predmetnej veci. Okresnému súdu bola 20. júna 2013 doručená námietka sťažovateľky o miestnej nepríslušnosti, ktorá bola zamietnutá uznesením č. k. 27 Cb 226/2012-190 z 27. februára 2014. Sťažovateľka sa domáhala tiež pripustenia zámeny účastníkov na strane žalovaného, ktorú okresný súd uznesením č. k. 27 Cb 226/2012-224 z 23. júla 2015 nepripustil. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu sa sťažovateľka odvolala, a preto bol spis v období od 6. novembra 2015 do 14. decembra 2015 predložený krajskému súdu pre účely rozhodnutia o odvolaní. Krajský súd uznesením č. k. 2 Cob 310/2015-233 z 1. decembra 2015 potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu z 23. júla 2015. Sťažovateľka tiež iniciovala konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 25 Cb 170/2013, v ktorom bol zamietnutý ako neprípustný návrh sťažovateľky na obnovu napadnutého konania. Vzhľadom na zamietnutie návrhu na povolenie obnovy bol zamietnutý aj návrh sťažovateľky na odklad vykonateľnosti uznesenia okresného súdu z 21. mája 2013 (ktorým bola odložená vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, pozn.).

Po oboznámení s priebehom vykonaných úkonov ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal v napadnutom konaní v zásade plynulo, aj keď jeho činnosť mohla byť

efektívnejšia. Na priebeh konania mal vplyv spôsob, ako sťažovateľka uplatňuje svoje procesné práva. Sťažovateľka dosiaľ podala niekoľko procesných návrhov, o ktorých bolo potrebné rozhodnúť, čo negatívne ovplyvnilo plynulosť konania. Ani jednému z týchto návrhov pritom súd nevyhovel. Sťažovateľka ako účastníčka konania mala nepochybne právo na podanie uvedených návrhov, no rozhodovanie o nich spôsobilo ďalšie predlžovanie konania, a tým aj oddialenie meritórneho rozhodnutia.

Ústavný súd preto zastáva názor, že dĺžka napadnutého konania a ani prípadné nedostatky v jeho efektívnosti nedosahuje ústavnoprávny rozmer, z ktorého by bolo možné vyvodiť záver o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01).

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), nevysloví porušenie práva zaručeného v tomto článku, ale sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nie je poznamenaný prietahmi takej intenzity, ktoré by založili kvalifikovaný záver o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie a ústavný súd sa už nimi nezaoberal.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že prípadná nečinnosť okresného súdu v ďalšom priebehu napadnutého konania, resp. jeho neefektívna činnosť by mohla z pohľadu sťažovateľky spôsobiť porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo nevyklučuje, aby v takomto prípade podala ústavnému súdu novú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2017